

Szerkesztőség:

Kaposvárott, zárda-utcza.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre - 6 frt - kr

Fél évre - 3 frt - kr

Negyed évre - 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 kr-ért.

Hagelman Károly könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉPJOG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadóhivatal:

Kaposvárott, zárda-utcza.

Ide czímzendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre - 6 frt - kr

Fél évre - 3 frt - kr

Negyed évre - 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 kr-ért.

Hagelman Károly könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

A katonai akademia.

Hogy felváltak vele, midőn a mult delegationalis ülészakban benyújtották a magyar katonai akademia tervezetét a hadügy-ministernek.

Jóvá lesz téve sok eredendő bűntünk ezzel az egy vívmánynyal, mondá nagy diadalmas arczal egyik delegatus. Még akkor álmodni sem merték, hogy a hadügyminister egész egyszerűen tagadó választ merjen adni nekik.

Pedig ismerhették a bécsi sakramento-vicsokat. Tudhatták jól, hogy ezek azt tartják, miszerint nem jó a tüzzel játszani; nem jó a magyar embert hadi taktikára tanítani. Hisz a szabadság harcban minden katonai regula ellenére tizenkét évi szolgálati idő nélkül oly vorschritt wiederig verte meg őket az újoncz honvédség, hogy ijedtükben meg sem álltak, míg a muszka nem fedezte a hátukat.

Ha kell alkotmányosdi, ám tessék! játszatok ti nagy babák, nagy gyerekek, de ne legyetek tulkövetelők. Ki látta már azt, hogy Magyarországnak neveljünk katonákat. Hisz a gutgesimtséget csak oda fenn lehet a magyar ember kebelébe csepegtetni. Van honvédségek.

Igaz! Ma még van. De ez is csak időleges. Egyenesen nem merték kimondani azt, hogy meg kell szüntetni a honvédséget, — hát régi taktikájukat követve flanckenbewegungot csináltak, s a sorozási idő által ölik meg. Tíz — tizennégy év mulva nem lesz honvédség többé.

Amikor azt adták, akkor többet is kilehetett volna vinni. Ma már e keveset is sokalják.

Amidőn a delegatio hadügyi bizottsága a magyar katonai akademiaira vonatkozó tervezetet készítette, akkor jónak látták Bécsben arra nem nyilatkozni.

Bosznia volt előtérben. Boszniára pénz kellett a hadügyministernek, s nem akart újjat huzni azokkal, kik ha de factó nem is, de külszínre, látszatra talán csinálhattak volna neki a költségek megszavazására vonatkozólag galibát.

Fogta tehát magát a közös hadügyér s a magyar delegatio hadügyi bizottságának javaslatát elhelyezte irásztalán. Had egye a por! Majd elverjük rajta ugyis a port ha elérkezik az ideje.

Most újra szóba került a delegatióban, s mit eszterjük csavarjuk a dolgot, hát biz el is verték a port azon. — Nincs ra pénz! Hogy is volna? Hisz csak nem azért occupálta Ausztria a két török tartományt, hogy ne arra költsön? Oda kell most, ott építenek kaszárnyákat; ott felette drága a közigazgatás, de még drágább a megszállott tartományok izgága népségének kordában tartása. Ezek mind nélkülözhetlen költségek, oly kiadások, melyekre milliók kellenek. Hol venne hát a hadügyér pénzt a magyar katonai akademia költségeinek fedezésére?

Hiszen az tény, hogy legjobb volna, ha egyáltalán nem lenne szükségünk sem katonákra, sem katonai akademiaira. De ki tehet róla, ha az európai constelatiók és politikai viszonyok olyanok, hogy a nemzeteknek és népeknek szükségük van hadseregre. Az azonban mégis csak satyra, hogy a magyar nemzettől még a jogot is megtagadják arra nézve, hogy fiait maga nevelhesse katonának. Az osztrák hadügyministernek ez a merev, visszautasító magatartása talán mégis több valamivel annál a köpenyegnél, melyet birodalmi közösérdek neve alatt szoktak egyes fontos hazai ügyekre borítani.

Szomorú idők biz ezek. Valósággal a nemzeti lemondás kora. A magyar nemzet soha sem volt közönyösebb, lemondóbb, apathicusabb közügyei, életérdekei, jövője iránt mint ép most.

Kívül a hazában az óriási közöny s bent a törvényhozó testületben betetőzi azt egy reménytelen parlamenti küzdelem.

Hajdan a rómaiaknak, midőn ezek pár font arany miatt perlekedni kezdtek, e szavakkal dobta a győztes Brennus nehéz kardját a mérleg serpenyjébe: „vae victis.” Ma a bécsi hadügyminister egész cynicus pófával vágja a magyar nemzet arczába: „Jaja lemondóknak! Nem lesz katonai akademia!”

S a katonai akademia ügye és esete

csak egy példa a sok közül. Mindennel így vagyunk, s minden óhajunk, jogos követelésünk ily csufos kudarcot fog vallani, — mert az alkotmányosdi végéhez közeledik, s legközelebb a reactio álarczát ledobva, nyiltan folytatja ellentünk a harcot.

Hentaller Lajos.

— A mult megyei gyűlésen mint tudva van elhatároztatott, hogy az árvák vagyona a Magyar által, biztosító társulatnál tűzkár ellen tömegesen biztositassék; mint hitelen eszterülünk e határozat ellen Schwarz Samu ur fellebbezést adott be; igaz, hogy a végzés hozatalánál jelen volt, az is igaz, hogy nem szolt ellene, türte azt is, hogy elnöklő főispány ur a határozatot, mint Policzter Miksa egy szavazata ellenében az összes bizottmányi tagok egyhangu határozatát mondja ki, sőt vagnak olyanok kik azt állitják, hogy e végzés kimondásakor még éljenzett is; de hát kapacitáltatta magát s apellált. A kapacitáció azonban valószínűleg sárba vesz, mert a minister aligha teheti Schwarz ur tanácsától s szavazatától függővé, hogy Somogy megye kívül kössön szerződést.

Lapunk mult száma megemlékezett azon firkáról, melyet a sakterek közlönye a „Világosság” kürtölt ki a világba, szokása szerint gaz hazugságokkal garnirozva, hogy mi egyedül a szoros igazság szerint közöltük, lássa a t. olvasó a következő nyilatból:

A »Népjog« 47-dik számában az állítólagos zsidóellenes felhívásra vonatkozó közlemény, a hatósági vizsgálat eredményét híven közli. **Leposits**, v. kapitány.

E közleményt azon tárgyilagossággal megjegyzéssel kísértük csupán, hogy az előadott tények ékesszólása minden magyarizatot feleslegessá tesz.

Kratki János erre mint a tetten ért tolvaj, azon szemelenséggel, mely ily gaz rüpköknek egyedüli fegyvere, neki esik Szalay Károlynak oly módon, melyért a becsületes embert a kitől elégtételt lehet kérni meglövik, a pimasz kupezihért pedig megpofozzák, leküzdve azon undort, mely minden ronda állat érintésénél keletkezik.

E ficzkóval szemben hogyan kellett eljárni nem lehetett kérdéses. Meg is történt mint e bizonyítvány igazolja:

»Alólirottak, mint Szalay Károly ur által felkért tanuk bizonyítjuk, hogy Szalay Károly ur, Krátky János uron a »Világosság« című lap szerkesztőjén, e lap legutolsó szá-

TÁRCZA.

Egy élet drámájából.

Utolsó jelenet.

FODOR PÁL SZELLEME.

Földi szenvedésim láncza széttszakadt.
Lelkem lerázta a hitvány sár hüvelyt
Mely tiz éven át éjbe boritá
Remények, leomlott romjai felett.
Lelkem feltámadt a földi halálból,
S tiszta fényben száll föl a dicsők egébe.
Itt ismét látom hős vezéremet,
S üdvözlöm a régi bajtársakat:
Inczédyt, Keményt s ágyu öntő Gábort.
És a somogyi gárdából:
Váczyt, s ifjan elhalt Somssich őruagyot,
Hertelendyt, Gaált, vig Pataky Mórt,
S Igmándy Sándor hős dandár vezért.
Ki dandárával négyszer annyi szerbet
Fényes csatában vitézül levert.
Kinek sirját még is halottak estjén
Emlékkő és mécs nem jelölte meg,
Szegény honvédek!... Szegény Somogy megye!

Még egyszer lenézek az elhagyott földre!
Hullámot temetik. . . . Egykori tanárom,
Agg Varga János olvassa a textust, —
„Eli! Eli! Lamma Sabaktáni”
Elmondja éltém tragédiáját,

S vizasztalja nőmet, — azt a ritka asszonyt,
Ki hűn ápolt nehéz tiz év alatt. —
Mi jól esik tudnom, hogy azt a koporsót,
Nemes ügyvéd társim adakozták össze! —

A sógorok és régi vendégek,
Csupa szeméremből nem jövének el.
Tudják hogy házam árverés alatt áll,
Jó bort termő szőlőm idegenre szállt,
S dobra került házban nem illik torozni.
Aztán egy honvéd hadnagynak
Koszoru nélküli szerény koporsóját
Katonai pompa sem veszi körül;
Sirja felett nem adnak sortüzet,
Hisz a csatatéren csak honáért harczolt!

S azok a szomszédok
Nem csak a hazáért, — magukért is élnek.
Burgonyájuk rothadásnak indult,
Kukoriczát is murzsoltatni kell, —
Hogyan türhetnék el egy szegény örültért
Bem — Hannibálnak egy volt hadnagyáért,
Ki végig harczolta dicső harczait,
Ott is hol elesett hős Szkarjatin,
Muzskák szeme fénye; —
Hogy ily embernek ki demokrata volt,
S vezér tagja egykor negyvenyolczas pártnak,
Temetése miatt, —
A burgonya s tengeri hozamból
Szocialiszt' cseléd osztalékot lopjon?
Hogyan érnének rá Petőfit olvasni,
S hideg sziveikbe beadzeni, — mit

A honvéd költő hévvel énekel:
»Tiszteljétek a közkatonákat,
nagyobbak ők mint a hadvezérek.«*)

Hát a honvédtársak?
Ezeknek többsége irnokságból él.
Papir fogyasztás és anyagi gondok
Nagy sulya alatt több kegyeletet
Tanusítani nem érhetek rá.
Nem értek rá koszorut küldeni,
S kardot helyezni koporsó-födélre.
Kik száz mérföldet gyalogolni tudtak
Rongyos bakkancsban, hőmezőkön át,
Csatázva folyvást hős hadsereg ellen,
Ma mérföldnyi utat tenni restek,
Csupa kegyeletből.
A régi láng kialudt keblükben!
Dicső multjukat nem tudják becsülni.
Régi dicsőségnek — árnyai már!
Kis község, — szegényes temetés!
Könyöröadományból vásárolt koporsó!
Koszorutlan fejfa!
Ismeretlen sir, — elfelejtett név,
Katona sors, — és honvéd-jutalom!!
Egy honvéd Muir on r a**) sem vár itt egyébb

*) Mint a nemzeti király ellenes Balthory, Pichgru, Moreau és Görgei.

**) Muiron tisztt volt a francia köztársaság hadseregében, — ki az arcolei hídon a Bonaparte tábornokra irányzott golyók elé vetette magát s halála által megmenté a fővezért s nagy tényezője volt a csata nyereségnek. Emlékére egy új hadi hajó kereszteltetett nevére, — s Napoleon végrendeletében özvegyének százezer frankot hagyományozott.

mában »Kratki« név aláírásával megjelent »Tisztesség és Szalay Károly« című jogtalan sértő és otromba közleményért előttünk méltó elégtételt vett: **öt (Krátkit) többször arczul ütötte.** Melynek megtörténtéről jelen bizonyítványunkat Szalay Károly ur részére igazolásul kiadtuk. Kaposvárott, 1882. november 27-n. **Szép Dénes** ügyvéd, **Vöröss János** ügyvéd és városi ügyész.

A tisztességes emberek egyhangú helyeslő véleménye arról tesz tanúságot, hogy Szalay Károly kezével a közvélemény ütötte arczul ezt a kapeza-betyárt, ki hogy szemtelenségét megkoronázza, feldagadt pozával, az eset után alig több mint fél óra múlva nevetkérezve jelent meg a kávéházban, mint a ki jó gescheftet csinált, számítván hogy a pofonokért, mily számlát nyújtson be patronusainak.

A gaznak van meg az a makacs tulajdona, hogy mindaddig, míg legkisebb gyökerét is ki nem tépik, felburjánzik: fél munka volna az, ha megelégedve a felpofozással, Krátky Jánost, mint egyszerű póruljárt revelveristát további szóra sem méltatnánk.

Foglalkoznunk kell vele — bár undorral tesszük — mert tartozunk azzal önmagunknak, egyrészt, tartozunk a közönségnek más részről, hogy leálézzunk egy veszedelmes gazembert a közmorál és társadalmi rend érdekében.

Ki tehát ez a Krátky?

Ez előtt pár évvel, éppen akkor, midőn az egész ország a legutóbbi képviselő választásra készült, megyénkben is felmerült szüksége annak, hogy egy függetlenségi párti lap alapíttassék.

Szalay Imre orsz. gy. képviselő ur ennek következtében megalapította a „Népjogot“, s szerkesztésükhöz, ismeretlenül, mások ajánlatára szerkesztőnek idehozta ezt a Krátky Jánost.

Multja után nem kutattunk, amely adatok kezünk közt vannak, azok már régebben küldettek nekünk, hallgattunk velük, most azonban közöljük őket egyszerűen, miként azok tudomásunkra jutottak.

Mielőtt Krátky kaposvárra jött Pesten a „Független Hírlap“ munkatársa volt, mely lapnál való működéséről csak annyit tudunk, hogy a lapra beérkezett előfizetési pénzeket elikkasztotta s hogy Kapzsisa ki ne tudódjék, czimszalagokat csempesztett az expedícióba azok nevére, kiknek előfizetéseit elikkasztotta: ezt annál könnyebben tehetette, mert lakása — kivéve midőn egy bukott nővel tartatta ki magát — nem volt s az éjjeket a nyomdában szokta tölteni.

Ugyan e időben szerkesztette s adta ki a „Népszóloja“ című újságot is, melynek bár előfizetési pénzeit felszedte, de az első 5 szám és a 11-ik számmal többet alig adott ki s előfizetőit még a lap megszüntetéséről sem értesítette. Szerkesztett továbbá egy „Szózat“ című képes vállalatot, melynek kiadására névze megalkudott Horváth Zsigmond fényképpel olykép, hogy a vállalatba szükséges képeket Horváth adja, és ad 100 frtot, miért a fele jövedelem illeti őt; ugyan ezen fele részt eladta Solymosy a Bpesti népszínház kitűnő tagjának is, 150 frtért Krátky ugy Horváth 100 frtját, mint Solymosy 150 frtját zsebre vágván — az egész vállalat tulajdonját Aigner kiadónak s a fényképész és színész, ma Krátkyról és vállalatáról mesét tudnak mondani, melyben többek között a büntető törvényszék is előfordul. Ily renomé mellett természetesen, hogy ma Budapesten nincs oly hitvány újság, melynek szerkesztőségében helyet haphatna; (a legaljasabb hazugság volt az is, midőn a nyáron ismerőscit azzal ámitotta, hogy az „Egyetértés“-től szerződést és előleget kapott) kapva kapott tehát

Haddgyán! . . .

A' dicsőség nagy koszorújába,
Melyet mi honvédek magyar nemzetünknek
Örök időkre, homlokára tűztünk,
Egy babérlevelet én is fontam be.
Ez a koszoru az én kis fejfámon
És Igmándy Sándor, szobortalan sirján
Az emlék koszoru
Végtelenül becsesb
Azoknál, melyeket felagatni szoktak
Gazdag nyárs polgárok, — nyuzó uzsorások
Meg nem érdemelt márvány szobraira. —
S a mit megadni honatyák ugy késnek, —
van már az is; — erkölcsi jutalmunk!

A' népjogok hitének főpapja
Félisteneké kanonizált minket
Régi honvédeket
S világtörténelem elfogadja ezt,
Mig kiátkozza Nerot, Arbueszt,
Albát, Caraffát, s bünszerzőiket
Az emberiesség szentegyházából!

(Szünet.)

Megbocsátok az elvtársaknak is,
Kik elhagytak és elfelejtettek. —
Élő-halottak nem veheték hasznát,
'S e hitvány korban sok felejtetik!
Mindnek megbocsájtok!
S nem mondom el a magyar Horácznak
Hogy párduczok magyar Nubiában

az alkalmon, hogy lejöhessen Kaposvárra, hol existencián kívül még némi rég, vagy soha sem élvezett tisztességre való vergődést is remélt találni.

Hanem hát az a tisztesség ép az, minék, megszerzéséhez Krátky János nem ért. Alig jött ide, hamisítványok készítésével kezdte meg pályáját. Ugyanis a képviselő választások alkalmával a legmozgalmasabb időben plakátok jöttek forgalomba melyeken az országgyűlési függetlenségi párt bizottsága a csurgói kerületnek Krátky Jánost ajánlja képviselőül, emellett a csurgói kerület különböző helyeiről táviratok érkeztek Kaposvárra, melyekben a nép nevében Krátky János képviselő jelöltül népgyűlésekre meghívatik. Így történt, hogy e körülmény a párt itteni vezetőit tévedésbe ejtén, a csurgói kerületben Madarász Andor ur későn jeleltette ki, s a párt bukott. Természetesen, hogy később kiderült, miként a plakátok Krátky által Kaposvárról nyomtatván, azokat az országgyűlési központ soha sem látta, levén azok egyszerű hamisítványok, a telegramokat pedig szinte Krátky koholta s adhatta fel valami csavargóval itt ott a kerületben.

Igy szolgálta az irodalmat, így szolgálta pártot Krátky János.

A „Népjog“ nemsokára a választások után megszüvén, Krátky jól tudta azt, hogy Pesten; hol jól ismerik, alkalmazást nem kaphat, itt csavargott jó ideig s ez időt arra használta fel, hogy árulgatta tollát mindenkinek, minden érdeknek, hol elfogadhatást remélt. Több ízben volt, többek közt Bószénfán Nemes Józsa plébános urnál, kinek magát antisemita lap szerkesztésére ajánlotta. De eredménytelenül, mert sem pénzre sem hitelre nem tudott szert tenni azon pár forint kivételével, mit az általa részvényekre tervezett nyomdára szédeltett össze néhány jó hiszemű embertől.

Vége egy dolga sikerült. Megismerkedett Nagyhajomban Nagy Sándor postamesterrel, kinek valami elintézni való ügye-baja volt a sopronyi postaigazgatósággal. Hallván Nagy Sándor esetét, ajánlkozott azonnal, hogy ő nagybefolyással bírván a postaigazgatóságnál, 50 frtért Nagy Sándor ügyét elfogja igazítani. Nagy Sándor jóhiszeműségében lépre menvén, 25 frtot azonnal fizetett is neki. Nemsokára ezután Nagy Sándor táviratot kapott Krátky-tól Sopronból, hogy az ügyben Pestre is el kell menni, küldjön neki még 20 frtot, mit Nagy meg is tett. Természetesen, hogy Krátkynak Nagy Sándor ügyén segíteni esze ágában sem volt — hanem a szédeltetés sikerült 45 frterejéig. Később a megcsalt szegény postamester nyílt levelekkel, majd a büntető bíróság útján kereste pénzét; — miután azonban eredményt egy sem remélt, megúván a kellemetlenséget, mivel a bünperék járnak, feljelentését vissza vonta, ami azonban a dolog érdemén mit sem változtat.

Nem kevésbé érdekes ennél a következő historia:

Krátky irt Brausewetter szegedi órásnak, hogy neki bizományban küldene 3000 fti ára órákat elárúsítás végett. Nevezett órás ez ügyben Németh Ignátz urhoz akkori polgármesterhez fordult, hogy adna neki felvilágosítást Krátky kiléte iránt. Németh Ignátz ur természetesen megírta B-nek, hogy Krátky vagyonnal nem bír, s így az ériékes bizomány elárúsítására kellő garantiát nem is nyújthat, minek következtében az üzlet nem is jött létre. Krátkynak azonban tetszett az óra gescheft, mert koszt adóját, Magyar Jánosnért rábeszélte, hogy vegye igénybe az ő befolyását Brausewetternél, ő ki fogja eszközölni, hogy egy szép órához olcsón juthat ráta fizetés mellett.

Magyarné is lépre ment, és egy anker órát rendelt is Krátky által megküldvén az első részletet. Azonban valószerűleg Krátky raffineriája folytán

Jámbor teherhordó öszvérekké váltak,
S Boszniába hordanak pénzt és katonát.
— Nem mondom el Kölcsey Ferencnek,
hogy ma is talál bánatos dala:
„Más faj lépett a kihunyt helyére,
Gyöngye fővel, romlott, szivtelen.
A dicső nép, mely tanult izzadni,
S izzadás közt hősi bért aratni
Névben él csak, — többé nincs jelen!“

Miért mondanám el?

Látnoki lélekkel Kossuth Lajos mondá:
„Nem halt meg az Isten, ha oltárait
Elhagyták is a papok és hívők.“
Az eszme sem hal meg, melyért karddal
küzdünk,
Éjszak kolossa bár összetörte kardunk. —
Az eltört acélból, ha kell, újat készit
A mostaninál bátrabb ivadék.
A kolossz is darabokra hullhat.

(Vizióval.)

Az elhunyt hősök meleg szivporából
A hősiesség virágfája nő fel, —
Beillatozza a tágas hazát,
S magyar anyák megint hős fiaikat szülnék,
Kik felépítik az elpusztult oltárt,
Hirdetni fogják evangéliumunk,
S megtestessítik a hagyományos eszmét!

Bárany Gusztáv.

cylinder órát kapott, mit elfogadni nem akarván, kicserélés végett átadta azt Krátkynak s egyuttal átadta neki fia óráját is, hogy küldje el azt is Brausewetternek javítás végett. Krátky az órákat átvette, hanem Magyarné ép oly hiába várta a randelt anker és kijavítandó órát, mint Brausewetter a cylinder óráját; végre is Magyarné kénytelen volt Brausewetternek a cylinder óráját megküldeni, s ugyancsak Németh Ignátz urat, akkor már ügyvédet megkérni, hogy Krátkytól az órákat neki megszerezze. Németh ur Krátkyt Magyar Jánosné megbízásából be is perelte s a bír. ítélet Krátkyt az órák természetben való kiadására kötelezte. Az executiónál vallotta be Krátky Németh Ignátz és Csizmadia Lajos urak előtt, hogy biz ő az órákat elikkasztotta. Hogy elene ez ügyben bünper nem kezdett, azt Magyarné jószívűségének köszönheti.

Hanem az órák árának egyrésze is különös körülmények közt préseltetett ki tőle. Időközben Krátky ugyanis ifj. Csorba Ede ur cautiója s támogatása mellett a „Világosság“ című lapot indította meg, mely egyideig lenyomatván a „Népjog“ régi közleményeit a forrás megnevezése nélkül, balpárti közlönként gerálta magát, később azonban, miként várható is volt, a zsidóság Krátkyban emberre ismert és megvette a mindig eladó tollat. Gáspár Lajos ur ugyanis Leposits Ignátz városi kapitány ur és Csizmadia Lajos városi irnok ur előtt beszélt, hogy Krátkytól hallotta, miként a zsidók a „Világosság“-nak phylosemita irányban leendő szerkesztéséért 1000 frtot fizettek. Ezt hallva az ügyes városi irnok, ki egyuttal végrehajtó is, rögtön megexequálta Krátkyt Magyarné részére, és sikerült is a sikkasztott órák árában tőle 10 frtot kiperéselnie a lélek árából.

Még folytathatnánk, de az undorból emnyi is sok, bemutatjuk őt, hogy igazoljuk, miként oly emberrel szemben mint Krátky nekünk csakugyan nem volt és nem lehetett más fegyverünk a botnál.

Többé azonban nem foglalkozunk vele soha, irhat bármit, beszélhet bármit, lapunk az ő nevével többé beszenezyve nem lesz, átadjuk őt a társadalom megvetésének azon biztos tudatban, hogy minden tisztességes ember undorral fordul el tőle, s hogy Kaposvár közönsége egy ily semmire való által magát terrorisáltatni nem fogja, s mindenkor fog találkozni ember, ki aljas támadásait bottal fogja visszaverni, ugyis kell: „Botot a bestiának!“

Polgári házasság?

Hogy a zsidó-emanecipáció mit ártott, azt ma már mindenki tudja és érzi, de míg a nép tulnyomó többségét e tudat azon meggyőződésre juttatta, hogy a zsidóságot a legnagyobb mértékben adott polgári egyenjogóság sem képes emancipálni a hozzá-tapadt bünöktől, és ezért hiszi, hogy a zsidókkal további próbákat tenni csak hasztalan idővesztegetés; még mindig akadnak álbölesek, kik nem okulva a sok szomorú tapasztalaton, ugy mint a homöopatia mérget méreggel akarnak gyógyítani.

Midőn a polgári házasságról szözlünk, nem értjük alatta azon törvényhozási intézkedéseket, melyekkel a keresztény felekezetek közti házasság könnyítették, vagy a házasságok tisztán anyagi részére a status befolyása érvényre hozatik mi a polgári házasságról csak annyiban szandékszunk szölni, a memyiben ezáltal keresztények és zsidók közti házasságot akarnak lehetővé tenni, vagyis más szóval, — miután az emancipációval már nekik adták a kulcsot vagyonunkhoz, a polgári házasság útján szolgáltatassuk ki nekik családi életünket, hogy azt is legbensőbb erkölcsi létében feldulják.

Mit nem tett meg a ferde liberálismus nyomása alatt álló állam, a zsidóságról, eddig is. Az állami iskolából kidobatta a fészületet, nehogy annak látása megbotránkoztassa a zsidógyermeket, esküt irt elő mely a zsidó lelkiismeretnek nem az, kényszerítette a keresztényt, legyőzni az utálatot melyet a zsidó irányában önkénytelen érez, hogy így előlkészítse az utat a teljes összeforradásra, melyet a közös házasságok által akar megkoronázni. No ugyan szép eredményt ért el, a gyűlölet nagyobb mint valaha: vajmi kevesen vannak, kik még csak az együtt megélhetést is lehetőnek tartanák.

De hagyjuk az elméletet másoknak és nézzük a polgári házasság gyakorlati oldalait, Először is konstatálnunk kell, hogy a keresztény és zsidó közti házasság annyira képzelhetlen a valódi nép közt, hogy ez keresztény részről csak is a modern kultura

utján oda jutottakról tehető fel, kik azt hiszik, hogy az ő kulturájuk pótolja a vallást és meggyőződésük abban kulminál, hogy jó a pénz, ha zsidó kézből jön is; zsidó részről pedig valóságos politikai tényezővé válna az ilyen házasság; meggyőződésünk, hogy extra-rituális felmentvényt állítanak ki a kóser Selikselenek, hogy lépjen be a keresztény családba, hadd legyen az itzigeknek méltóságos sógoruk, mindjárt bátrabban lehetne működni, az atyafiság befolyása utján könnyebb volna a jó gesettekhez jutni és ha kissé veszélyesek is volnának a zsidó pereputy viselt dolgai, majd kihuzná a sárból a keresztény sógorság, el volna érve a demokrácia; ne továbbja! valami kétes eredetű aranyéket találnak Árónnál? hogy lophatta volna ő, mikor, akkor a bárónál, közeli rokonánál halt, ép abban a faluban, hol különben lóbbirt szokott venni. Hogy építne népünk! mely amnyi elkövetett hiba után, még ma is bizonyos előszóval nézi a régi magyar nagy ur nevéket; ma is magának tartja őket, pedig biz nem egyszer dölyfösen ellókték maguktól, de mikor a zsidó asszonyt látná a régi ur lakban, látná, hogy tanítja az apró piszkokra az új ivadékokat, hogy női belőlök ur helyett, ki ad, pőceza ki csak szí: miként fészoleg felemelt fővel a rég hajlékban a zsidó atyafiság, zálogban nála maradt gyémánt gyűrűkkel, bigyesztett ajakkal, alig fogadva el köszöntését a „kutyá pharasztnak“ — ekkor félünk, megszakad az utolsó láncszem is, mely az ország megmérhetlen javára jó és rossz sorsban, szükben, bőben összetartotta a magyar aristocráciát, a föld népével.

Sokat eltűr népünk, de hogy azt elhiggye, hogy Eszterházy Kóbi, Bátyányi Jakifás, Károlyi Salileben, aristocrazia, magyar aristocrazia, az ő aristocráciája, igaz utóda annak mely őt századokon át vezette — ezt ugyan megérni senki sem fogja, de e lehetetlen elérni akarni, nincs is senki jogosítva. Mondják a behozi ezélba vett házasságot keresztény és zsidó között: a bukkott ezimerek és Rebach vagyon — kutyá bőr és nyulbőr, vagy más cifra házasságnak, de polgári, az igaz magyar polgári házasság az nem lesz, de soha.

Érzi is a zsidóság, hogy az össze házasság alig fog oly eredményeket szülni, mint hiszik azok, kik elég vakok még ma sem belátni, hogy a kereszténység ellen elkövetett amnyi bűnök nem lett más, mint a megszokott természetes következménye, hogy a vallás erősebb a kereszt fényesebb mint valaha, a polgári házasság a nép vérébe átnenni nem fog soha; érzik is ezt az ugynevezett zsidók jobbjai s miután nekik pedig nagy érdekükben áll a keresztény családokban szabadabb bemenettel birni, hogy még az eddig rejtett utolsó is megfeszíthassák, ezért nem egy zsidó keresztelésről hallunk újabb időben.

A keresztény vallás csuda erőt tulajdonít ugyan a keresztiségnek s mi e tant teljes mérrékben elhiszük, és meggyőződésünk, hogy az igaz szívvel megkeresztelt zsidó többé nem zsidó; de papjaink figyelmét komolyan felhívjuk, hogy megbírálásában annak ki elfogadható, szerfelett szigorúak legyenek, nem szeretnék ha a kereszténység mint egy új biztosító intézet használtatnék fel biztosítására az uzsora, gaszág, bűnök és piszkok által össze halmozott vagyonnak.

Az antisemitizmusra nézve, az igazán megtérő zsidónak megkeresztelése a természetes megoldás, de ismételjük csak a valódi megtérés, a pusztá megvizezett zsidó azért csak zsidó. A polgári házasság ugy hiszük addig még zsidó van ez országban erdményel be nem hozható, naponta újabb jelei mutatkoznak a zsidó faj elleni gyűlöletnek, és ha törvény-hozásunk a nép óriási többségének ellenére holmi szokásos hangzatos frazisek által magát elengedné ragadtatni, bizalmunk az apostoli királyhoz fordulna, ki nem felejteti el soha, hogy ko-

ronázási esküjét a megváltó keresztre tette le, és nem engedheti meg, hogy a sok delgeléssel elkényeztetett zsidóság végre Szt. István koronájának jelvényei közé valami ékes thora darab oda illesztését is kívánja.

Nem szűnik meg a zsidókérdés többé, nem halgat el többé a nép, mely őket gyűlöli mint nyomorának kufforrását — folyvást fog minden törvényes eszközt felhasználni, hogy kiutasításukat elérje, szakadhat pártokra politikában, szétágazó nézeteket követhet az élet ezer kérdésben, a zsidókkal szemben mindig egy lesz, a zsidósággal szemben nem lehet más jelszava mint — ki vele.

Kanizsai.

HIREK.

— **Halálozás.** Fodor Pál ügyvéd régi honvéd k.-mérői birtokos meghalt. A boldogult régebben tevékeny részt vett a közéletben, sőt az 1869-ki küzdelmekben pártunknak egyik vezére volt. Utóbb a sors keze reá nehezedett, legutóbbi években már csak élő halott volt. Legyen neki könnyű az áldott hazai föld.

— **Egy szemtanu elbeszélése** után adjuk a mint következők: Folyó hó 27-ikén délután 1 és 1/4 órakor Szalay Károly ur megjelent Szép Dénes és Vörös János ügyvéd urak társaságában a helybeli városi fogadó éttermében, hol Krátky János a „Világosság“ szerkesztője ebédnél ült, az étteremben pedig több étkező és borozó vendég volt jelen. Szalay ur következő szavakkal lépett be: „Bocsánatot kérek az uraktól nekem ezzel (Krátkyra mutatott) az emberrel van elintézni valóm.“ Majd Krátkyhoz fordult: „On engem aljasan megtámadott, s ígérte, hogy megver, mivel ön lovagias elégtételt adni képtelen... (ekkor Krátky felállt és halszószókból elvetvegy kétesöví pisztolyt, s fel is húzta, balkezét pedig arca elé emelte, nem tudván hogy Szalay balog, én hát azt önnek nem ígértem, de meg is teszem“ s Krátky szabadon maradt jobh arcára balkezével hatalmas, egészséges pofont mért. A pisztolt meglátván Krátky kezében Odor Ignác jelen volt polgár, azt mielőtt Krátky az ijedségből magához térve elsüthette volna, kicsavarta kezéből, eközben Szalay az egyensúly kedvéért Krátky bal arcára is adott a fentihez hasonló pofont. A pisztolyt Vörös János városi ügyész ur vette magához, s átadta Leposits Ignác városkapitány urnak, ki a pisztolyozás dolgában Krátkyt ki hallgataán, ez azt vallotta, hogy más tanácsolta neki hogy pisztolylyal járjon. Ez incidens után Szalay és tanúi az éttermet elhagyták — Krátky pedig a szaltársával Gáspár Lajos ural... tovább ebédelt sőt, mint aki kellemesen ebédelt el is ment kávézni Preisner kávéházba. Az eset híre villámgyorsan terjedt el a városban, s intelligens körökben nagy meglepetést és megnyugvást szült.

— **A folyó évi október 30-án** tartott antisemita gyűlés által az alapszabályok kidolgozására megválasztott bizottság, értesülésünk szerint, a jövő hét folyamán össze ül, és munkálatát bevégezve, egyuttal kitűzendi a jövő közgyűlés napját, mellyen az alapszabályok előterjesztetni fognak. Az ügy iránt jelentkező érdeklődésnél fogva a gyűlés előre láthatólag látogatott lesz.

— **Furcsa eredménye** van annak hogy az új vasuti összeköttetés által Budapesthez közelebb jutotunk; a közönség azóta hirlapjait s leveleit majdnem két órával későbbben kapja mint azelőtt; s az a legfurcsább hogy a délután négy órakor Kaposvárra érkezett levél éppen akkor jut a címzett kezébe, mintha azt későn este adták volna Bpsten postára. Magyarazatát abban leli e különös dolog, hogy a délután megérkezett levelek csak a másnap reggel érkezéssel együtt hordatnak ki. Nem hiszük hogy lehetetlen volna ezen segíteni. De már azon azután nemcsak lehet hanem kell is segíteni, hogy a Budapestről indulók ne legyenek kénytelenek egy egész napot várni Dombóvárról csak azért mert a Bpest Pécsi vasut reá ér három négy órával a kitűzött idő után beérkezni. Sokat be kell tudni a kezdet nehézségeinek, de oly rendtelenséget mint a melyről az utazók beszélnek menteni sehog sem lehet.

— **Azt hiszük** nem csak a kaposvári és megyei hölgyvilágnak, de az egész művelt közönségnek csinálunk kellemes meglepetést midőn ezennel közöljük azon biztos forrásból vett értesülésünket, hogy a fűcsang folyamán Bischof Orestes cs. és kir. alezredes ur bizalma folytán a helyben állomásozó cs. és kir. ugy a hodvéd tisztikar — azon okból, hogy az újabb időben a polgári és katonai osztályok közt létrejött szives és barátságos viszony megszárdítottassék — egy fényes elite bált rendez. Valóban mi sem alkalmasabb eszköz a jóbarátság fokozására, mint a társas együttlét, és a vigalom.

— **Balaton vidékéről** kapjuk az értesítést, miként Melt, gróf Hunyady Imréné urhölgy ájtatos buzgóságából a szőládi plebánia templomaiban 8 napig lázárta missionáriusok működtek. Ezeknek célja a népben a vallásos érzületet felbresztetni, és a hi-

veknek anyagi és erkölcsi bajában a vallás vigaszát nyújtani. A kitűnő műveltségű egyházi férfiak e feladatuknak lelkesen feleltek meg. A hívek számmal látogatták az egész nap tartott isteni tiszteletet, s még a legtávolabbi vidékekről is se-reglettek Szőládra az ajátoskodók.

— **Megszökött fegyenczek.** Gróf István gonoszítottól elég káros ember ismeri, különösen a tabi járásban, végre elérte ezt a fickót az igazság keze, elítéltetett s Lipótvárra szállított, mint látszik azonban megunta azt az életet őt társával együtt megszökött; újra befogatásokról írja a »Komáromi Lapok« Gróf István és Kovács Koródi Ferencz — a fegyencruhát le sem vetve magukról — Komárom felé vették utjukat. Amaz gyilkosságért 12 évre, emez rablásért öt évi fegyházra volt ítélve. Útjukat, hogy ruhájukkal föl ne ismerhessék — csak éjjel folytatták, nappalra pedig valamely erdőben vagy félre eső árokba húzták meg magukat. Itt bukkant rájuk az izsai határban f. hó 10-én reggel Sinkó János tehénpásztor, és kutyája vezette nyomra. Egyik árokban finom női bársony téli felöltővel takaródzva találta meg e gyanús alakokat, kik a náluk levő rablott holmi egy részét ígérték neki, ha föl nem jelenti őket. A derék ember azonban másképp gondolkozott. Látszólag beleegyezve kérésükbe, eltávozott; de csak azért, hogy testvérét Györgyöt és az izsai csárda bérletjét Steiner Mátyást segítségre hívja. Három azután a fegyenczek elfogására indultak. Maguk megadására szólították őket. Erről hallani sem akartak, sőt inkább erős ellentállást fejtettek ki. Sinkó Györgyöt a náluk levő csákllyával meg is szűrték. Midőn azonban meggyőződtek, hogy ellenállásuk hasztalan, futásnak eredtek és talán sikerült is volna elmenekülnök, ha Sinkó János uram utánuk dobott botjával földre nem teríti őket. Remekelt a dobásban, mindkét szökevényt körülbelül 10 lépéssről úgy föbe találta, hogy azok a földre rogytak. Ekkor aztán megkötözték és Sinkó János uram Steiner kocsiján Komáromba a hörtönbe szállította őket. A két veszélyes gonosztevő elfogatása derék tett volt, méltán érdemlenek a bator emberek némi jutalmat. A vizsgálat kideríté, hogy a szökevények a náluk talált holmit Briger Katalintól — Ó-Gyallán — előző éjjel rabolták.

— **Szeretik mondogatni** hogy a kaposvári zsidó hitközség mennyire magyarosodik. Tapasztaljuk! Zsinagógájuk magyar feliratát. Ez az Isten háza“ csak az imént törölték le s helyébe ördöggláb betűkkel pingáltak oda valamit.

— **A kaposvári iparos ifjuság** képző és betegsegélyző egylete« feshívást bocsátott ki melyben a közönség támogatását kéri, az egylet melynek törekvése oda irányul — társas összejövetelek; jótékony-ság és kegyelet gyakorlása; időnként az egyleti helyiségben bár, vagy más tisztességes nyilvános helyen tartandó szellemébresztő előadások; hasznos vagy amugy szórakoztató felolvasók által (mire a téli évadra már néhány értelmes honfitárs vállalkozott) oda hárni, hogy ifjuságunk hasznos tanulmányokban haladjon, a korezmázást kerülje, de főkép olyan szellemi irányt kövessen, mely az egyetértés, közösség, összetartás és valódi testvéri összműködés egységével, kedves hazánk fertőzetlen tiszta szabadelve méltóságának teljesen megfelelően, bizonyára nem hiába hívja fel a közrészvétet; s bizton hiszük hogy minél számosabban lesznek a pártoló tagok. A pártoló tagsági díj 2 frt s Nobl József elnök. Szabó János alel.nök vagy Czekli Erasmus egy. pénztárnok uraknál lefizethető.

— **A farsang** rövid ideig fog tartani, január 6 től, február 6-ig, tehát csak egy holnapig; mint tudjuk a rövidség dacára is lesz több mulatság így.

— **A bpesti „Somogyemejei ifj. kör“** is készül megyeházi bált rendezni; melyen megyénk szépei eddig mindig oly jól mulattak.

Országgyűlés.

Alig pár hete, hogy a hon atyái (?) összeültek s immár mennyi dara folyt a garatról, akarom mondani mennyi törvényt kergetett át a tárgyaláson Tisza Kálmán.

Megszavazták, hogy törvényesen be lehet a magyar gyezeket ezután német regimentbe vagy akár csehbe sorozni.

Megszavazták, hogy a hajdútól kezdve a viczipányig miféle tulajdonokkal kell birni a kit megszabad választani, hogy azonban a főispántól kezdve a ministerig mit kell tudni annak a kire e hivatalokat reá aggatják arról nem szól a törvény.

Megszavazták, hogy helyesen tett Tisza Kálmán mikor megsértette a törvényt, s a tiszta-eszlári esetről szóló nyomtatványokat a bíróság mellőzésével a rendőrség által elkoboztatni rendelte.

Mostpedig megkezdtek a költségvetés tárgyalását.

Hogy pártunk mind a három alkalommal védte az igazságot, védte a nép érdekét, mondanunk is felesleges taián, de hát Tisza Kálmán int egyet, erre azután fele nyája elkezd bolintani a mi amnyit tesz, hogy igen; ez az igen azután reánk hozza a veszedelmet.

A népen áll, hogy ne ilyen igent bolintgató követeket küldjön az országgyűlésre; ha megteszi, mert tán tetszik neki az édes korty, tessék most annak a keserű ize is, legyen az ő hite szerint.

De mégis történt valami az utolsó napokban

ami felkelti reményünket, tán még is lehetne más-ként ez országban, ha a Tisza lidércz nyomása alól szabadulna.

Ez pedig nem más mint Pauler Tivadarnak, az igazságügyminiszternek felszólalása.

A története e dolognak ez:

Mezei Ernő — igazhitű zsidóember — meginterpellálta Paulert, a tiszta-eszlári eset miatt, hogy hát miért bízták a vizsgálatot arra, a kire bízták, hogy közölhetek az újságok annyit, a mennyit közöltek az esetről, s különösen, hogy van-e szándéka a miniszternek az ítélet hozatalra a nyiregyházi törvényszék helyett más törvényszéket rendelni? Mondhatom még nem hallottam a magyar országgyűlésen oly riadó éljént mint a mely akkor harsogott fel, midőn Pauler oda mondotta, hogy ő bizon senki kedvéért sem engedi, hogy a bírói függetlenség megtámadtassék, s meg is fogja védeni az igazságszolgáltatást minden befolyástól!

E biztosítás másképp hangzott azután mert az igazság hangja volt, mint mikor Tisza Kálmán fejegeti a horvátokat, a kikre rá szorul.

Fogott is ez Mezei; bevallotta, hogy megált az esze, ha szája azonban járt még el nem fáradt; mikor azután szavazni kellett, felált mindenki, az egy Mezei maradt ülve.

En pedig azt mondom a „Népjog“ olvasóinak kiáltanak velem egy „Éljent“ arra a miniszterre ki a hitet újra felébresztette.

Irodalom és Művészet,

Megjelent az „Ország világ“ V. füzeté, a következő gazdag, érdekes és válogatott tartalommal: »Az egyedüli mód« ifj. Abrányi Kornél nagyhatású regénye, utánna egy csinos rajz, az egyik Kürthy Emiltől, »Mrha Jano tervei« czimvel, a másik, a kedvesebbik Vaskovits Serédy Izabellától ily czimet visel: »A kántorék gyermekei.« Aztán Kútn Melánia »Virányoslak« czimű igen szépen irt költői novellájának folytatás következik. Vers egy van benne, de az aztán lekötöheti minden olvasó figyelmét, oly hangulattal, s nemes és nagy gondolatokkal telt s hozzá a nehéz művészi forma — valóban rég olvastunk mi már az Ország-Világ-ban ily szép költeményt, a milyen a mai számban Mészáros Istvántól »Látományok« czimen megjelent. Dr. Samassa József egri érsek (arczképpel) igen jellemző, rokonszenves, s gyönyörűen irt sorokban van bemutatva. Jeles és tanulságos cikkek és rövid rajzok a következők: F. A.-tól »Olasz bohócok« ismeretterjesztő, az »Apokalypsis lovasai« (Dürer Albert nagyírú rajzművész metszete után hozott szép képpel) »Utcai énekesek Kairóban« (képpel) »A két család« (Munkácsy remek rajzával) »Éneklő dervisek« (a nagyírú orosz festő: Werschagin képevel) »New-york tüzelző táviró rendszere« (Három jellemző képpel) »A Begova-mecset Szerajevóban« (igen sikerült fametszetben) és az »Elsődi halak« (képpel). — Az apró rovatok a szokott tapintattal, választékos izléssel s lelkiismeretességgel szerkesztvék; ez-uttal az »irodalom« rovatának igen nagy, a kelle-ténél tán sokkal nagyobb tér van engedve, mi olyan lapnál, minő az Ország-Világ, mely nem kritikai, csupán szépirodalmi és ismeretterjesztő, talán nem oly általános érdeklődést. Egyébként az iro-dalom rovat kitűnő kritikus tollára vall. Képei mind valódi műbecsrel bírnak. Hazánk ezen első képes folyóiratát úgy hisszük, szükségtelen bővebben aján-lanunk; ha valamely újság, vagy folyóirat, úgy ez érdemli meg legjobban, hogy minden művelt ma-gyar család asztalán helyet foglaljon. Közelgenek a téli esték: alig szerezhettünk magunknak kelleme-

sebb időtöltést mással, mint azon olvasmányokkal és szép képek szemlélésével, melyekkel az „Ország-Világ“ ellát bennünket. E kitűnő képes lap előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetheti Wilkens és Waidl kiadóhiva-talában, Budapest, koronaherceg utca 3. szám.

„Emlékeim Somogyból“ irta Noszlopy Ti-vadar. Ily czimű füzetkét küldött szerkesztő-ségünkhöz a szerző. Minő emlékei lehetnek egy ifju szívnek, melynek még multja nem volt, melynek csak jövője, csak reményei lehetnek. E kellemes füzetkétől tehát nem is várhatunk egyebet, mint az ifju szerző által átélte pár tavasz muló virágainak, tünő felhőskeinek, rózsás hajnalainak, harmatos al-konyainak, csillag fényes éjeinek emléket. Az „Ösz-végén“ hangulatteljes kísérlet legsikerültebb; „Niklán“ czimű mult, számunk hozta. Az ifju szerző most élte tavaszának kezdetén van még. Ol-vasson, tanuljon, küzdjön, örüljön, szenvedjen, s ha eljőn életére az „ösz vége“ akkor írja meg újra „Emlékeit“ s szívből kívánjuk, hogy akkor őt me-gyéje örömmel számíthassa jelesei közé.

A vidékről.

Balaton-felvidék nov. 19.

A „halottak“ s „Szt.-Márton“ heteit; mennyi-ben vidékünkét régóta vasjáromban tartja az utóbbi, elmélkedés, hozzávetésben az első — szerencsésen átélte! — Tartsunk egymás — utánt.

A »halottak« hete, illetőleg a hó 1-ső napja, elköltözött, sirba szállt kedveseink emlékét újítja fel emlékünkből, s ha külső jelvényekben nem nyilat-kozik is tiszteletünk; annál mélyebben bensűnkben, — eszme s szótársulatnál fogva gondolunk a »holt ké z“ re! Nagyon szép, jogos egy nemzettől, a csak nem ezer év óta alapított alapítványokat, tulajdo-nosaik kezén; épen, sértetlenül meghagyni; bár — mint tudjuk — mai napon régóta a »holt ké z“ i fundatiókkal nem a régi kötelességek társulnak. Nem bolygathatom e themát — adván helyet, szót avatottabbnak; de már azt hiszem, hogy a „re-gale“ -jog megoldása: csak nem a papírbirtoko-sok miatt „késik az éji homályban.«? — E tárgyra adandó alkalommal visszatérünk.

»Venio nunc ad fortissimum«, értvén e kifeje-zés alatt: adósoknak fizetési határidejét; melynek: Szent-Márton napján kell eleget tenni. Ezen fize-tési határidőt is zsidók találták ki, adóslevelekrei beczikkelyezése, általánossá lett vidékünkön. Miért? főleg azért; mert ilyenkor beállván rendszeren az esős évad (csunya szó biz ez) nem jöhetvén távoli — stajer — vidékről borvásárlóink, nyomott, potom árért elviszi, vizezi a zsidó, termelőink — a kik t. i. kezében vannak — borát, kamat — akarom mon-dani u z s o r á b a sok mennyiség el vész!!! Nem jól van ez így! Nem lesz ennek, az ilyen manipulati-onak jó vége!

Különfélék.

Meddig képes koplalni a tyuk? Sokszor irtak s beszéltek már erről, de a legtöbb ember csak vál-lát vonogatta hitetlenül ha csak arról volt is szó, hogy a baromfi napokig képes koplalni a nélkül hogy elveszne. Most Mülheimba (Ausztriába) akadt erre nevezetes példa. Október 17-én elveszett ott egy gazdának kedves tyukja s a legfondosabb kere-sés daczára sem találták meg. Most november 14-én midőn a szérübe lévő szalmát összetisztogatták, ott feküdt az elveszett tyuk egy rakás alatt, látszólag élettelenül; felemelték s miután még meleg volt te-

jet öntötték szájába, mire magához tért; tovább táp-láltak s egyhét alatt annyira felüdült, hogy már maga szedi fel a kenyér morzsákat. Teljes négy hé-tig koplalt, s életbe maradt.

— Nem nálunk történt hanem Mainzba; Meg-csipték a zsidó ifiurat, mert a katona orvost meg-akarta vesztegetni, hogy hamis bizonyítványt adjon neki, melyel a katonai szolgálat alól menekülni remélt; a porosz kormány ez eset által figyelme-sstéve, kipuhította, hogy az utolsó 5—6 évben százan-ként menekültek a zsidó hazafiak a katonai szolgál-at terhe alól, akként, hogy magok helyett alkalmat-lan egyéneket állítottak a bizottságok elé; ennek foly-tán az 1876 óta szolgálatra alkalmatlannak kijelen-tett zsidók újra megfognak vizsgálatni. Artana-e követni e példát nálunk is?

**Gazdászat ipar s kereskedelem.
Kaposvári piaci árak.**

November 24-ről.

Buza	8 frt 40
Rozs	6 frt 20
Árpa	7 frt —
Zab	5 frt 20
Kukoricza	5 frt —

Métermázsánként.

Szerkesztői üzenet.

Z. J. Elfogadjuk. Lapunk rendszeren küldetik.
V. A. Vettük: Jövő számban.
Víz. Megérkezett nem lesz sok a fiókba.
Szilágy és vidéke. A mily kellemes meglepetéssel vet-tük, épp oly szívesen viszonzozzuk.
Hollád. Ön részére kiadó hivatalunkhoz válasz érke-zett szíveskedjék czimét ismételve tudatni.
A Somogyiaknak. Intézkedtünk.
Bonyhád. Leköteleznie ha a november 2-iki esetről tüzetesen értesítene bennünket.
Brutus. Ön nem tud latinul: helyesen kifejezve nem brutus, hanem brutum.
Mai számunkban tárgyalat ügyre vonatkozólag számos levelet kaptunk. Mint a közvélemény nyilvánulásának örven-detes jeleit ellettük azokat s megőrizük. A munkatársakat né bántuk, egyrésze nem ismert a fizköt másrészt pedig csak hazudja hogy munkatárs. A tiszteletbeli tagságra mon-djuk azt hogy olyan a tag a milyen a tisztelet: a zsák meg-ialálja a föltját.
Lapunk 46 és 47. számai I. évfolyam u-nak jeleztek, ez sajtó hiba helyesen II. évf.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy
ügyvédi irodámat

Igalból Kaposvárra áthelyeztem és az ügyvédi te-endők minden ágába a t. közönségnek rendelkezésére állok. — **Ügyvédi irodám sétátér-utca 5. sz. a.**
Kaposvár, nov. hó 1882.

Tisztelettel
Bárany Sándor,
h. ügyvéd.

GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOK

azonnal felvétetik.
Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

következő czélszerű cikkeket ajánlok és kérem a n. é. közönséget becses látogatásával szerencsétletni:

☛ **Függő-lámpák** (Luszterek) 4 frttól 39 frtig.
☛ **Álló-lámpák** 80 krtól 15 frtig.

Album gyönyörű választékban 80 krtól 10 frtig.
Virágcsokor-tartók 80 krtól 1 frtig.
Kesztyű és zsebkendő-tartók, berendezett dobozok varrás és horgoláshoz
szivar-álványok, pénz- és szivar-tárczák,
dohány-szelenczék, asztali-csengetyűk, varrovánkosok arczkép-keretek, czukordobozok és min-denféle diszmemük.
Továbbá ajánlom nagyválasztékú
gyermekjátékaimat, illatszereket
és minden e szakmába vágó cikkeket.
Kiváló tisztelettel
POLLÁK SOMA fiókraktára Kaposvárrott.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Nevezetes árleszállítás.

Kávé
és Thea behozatal.
Legnagyobb!! 12—6

Nagybani-árak mellett ajánljuk Hamburgból pos-tán s bérmentve ugyan, de nem vámmentesen miután a határvámot itt megfizetünk nem lehet; utánvétellel a csomagolásért mit sem számítva ut kilos zsákokban.

Sz. 1 Mokka, valódi arab	6.62.
„ 22 Menado, felette nemes	5.83.
„ 24 Java I. sárga nemes	4.53.
„ 30 Cuba zöld erős	4.65.
„ 27 Göngy Mokka n. kiadó	4.88.
„ 25 Java II. sárga nemes	4.20.
„ 32 Santos tiszta jó ízű	3.90.
„ 33 Domingo kiadó	3.80.
„ 34 Rio erős és tiszta	3.50.

Thea fél kilo 75 krtól 5.50-ig. Orosz korona Sardina öt kilos hordó 1.75. — Pontos szolgál-at. — Árjegyzékek s kis posta mutatványok ingyen s bérmentve. Fenti árakért mindenkor csak va-lódi tiszta, jó ízű kávékat küldünk. Reális kiszol-gálás mellett — a mi változhatatlan elvünk — va-lódi kávé olcsóbban senki sem ajánlhat.

Funke és Kornberg, Hamburg.